

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΩΡΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΤΟΧΩΡΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

(Ἀπὸ τὰ «ΑΓΡΟΤΙΚΑ» τοῦ κ. Κ. ΚΑΡΑΒΙΔΑ)

Ἡ μικρὴ χωρικὴ οἰκογένεια εἶναι παράγωγον τοῦ ἱστορικοῦ ρεύματος, τοῦ φιλελευθέρου πολιτικοῦ κατ' ἀρχάς, καὶ κοινωνικοῦ ἔπειτα καὶ οικονομικοῦ ἀτομικισμοῦ.

Εἶναι μιὰ μονὰς κοινωνικὴ καὶ οικονομικὴ, προσηρμοσμένη καὶ συγκεντρωμένη εἰς τὰς γεωργοκτηνοτροφικὰς ἐκμεταλλεύσεις μὲ μηχανισμόν πατριαρχικοῦ καθεστώτος, σταθερῶς προσανατολισμένη πρὸς τὴν αὐτεπάρκειαν, συγκεντρώνουσα εὐνοϊκώτατα καὶ ἀνθρωπιστικώτατα, εἰς τὸ ἴδιον ὑποκείμενον τὴν ἰδιοκτησίαν γῆς, κεφαλαίου καὶ ἐργασίας. Μειονεκτεῖ τῆς πατριᾶς, καθ' ὅτι, μικρὰ οὕσα εἶναι καὶ ἀπομονωμένη, στερεῖται βάθους πραγματικοῦ καὶ ὄλων τῶν ἀντερεισμάτων τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀσφαλείας κατὰ τῆς οικονομικῆς διασπάσεως.

Τὸ δυναμικὸν τῆς χωρικῆς οἰκογενείας δὲν μετᾶται ἐπὶ τοῦ ἐπιτοκίου τῶν χρηματικῶν μέσων, ἀλλὰ ἐπὶ τῆς ἰκανότητος τῶν προσώπων πρὸς σκληρὰν ὑπερεργασίαν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐλαχίστου τῆς συντηρήσεως αὐτῆς. Ἀνήκει κατ' ἀρχὴν εἰς τὸν κύκλον τῆς κλειστῆς οικονομίας, ἢ ὅποια ἐγγυᾶται τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς... Τὸ πρὸς πώλησιν προϊόντων εἶναι δευτερεύον...

Ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῆς ζωῆς, τὰς ἀσχολίας, τὴν διαίταν, τὰ ἔθιμα καὶ ἔθιμα, οὐδὲν παρὰ ἀλλάσσει ἀπὸ τὸ πατριαρχικὸν καθεστῶς. Λόγω τῆς στενότητός της διατηρεῖ μὲν τὴν ἠθικὴν συνοχὴν, ἀλλ' ὅμως δὲν παρουσιάζει τὴν πνευματικὴν, ψυχολογικὴν καὶ αἰσθητικὴν κίνησιν τῆς πατριᾶς. Πρὸς ἀναπλήρωσιν διεμορφώθησαν ὁμαδικώτεροι ψυχγωγικαὶ συγκεντρώσεις καὶ πανηγύρεις εἰς τὸ χοροστάσι τοῦ χωριοῦ... Ἐννοεῖται ἀφ' ἑαυτοῦ ὅτι ἡ ἐξασθένεισι αὐτῆς τῆς οἰκογενείας ἔφερον ἀντίστοιχον τόνωσιν εἰς τὴν Κοινότητα... Ἀλλὰ ἡ **χρηματικὴ οἰκονομία** εἰσώρμησεν ἀκατάσχετος διὰ τὴν ἀλλοιῶσιν τὸν ἀντικεφαλαιοκρατικὸν καὶ αὐτάρκη χαρακτῆρα τῆς χωρικῆς καὶ

νὰ παραδώσῃ εἰς δύο νέους δυναμικοὺς παράγοντας, εἰς τοὺς ἐμπόρους δηλαδὴ τοῦ χρήματος καὶ τοῦ μεγίστου κέρδους καὶ εἰς τοὺς ἥρωας ἐνὸς παραφόρου ἰδεαλιστικοῦ ἀτομικισμοῦ.

Ἔτσι κατέληξεν ὁ χωρικὸς στῆν μετανάστευσιν. Ὅμως οἱ μεταναστευτικοὶ πόροι διετέθησαν διὰ ζωάρκειαν τῶν ἀπομενόντων ἐδῶ μελῶν τῆς οἰκογενείας καὶ ὄχι εἰς τὴν γεωργικὴν ἐκμετάλλευσιν.

Κατὰ τὴν θεωρητικὴν πρόβλεψιν (Ν. Ἀναγνωστόπουλος) ἡ ἀγροτικὴ οἰκογένεια πρέπει ν' ἀποσυντεθῇ ὡς οικονομικὴ μονὰς, ἐκάστου τῶν μελῶν τῆς προλεταροποιουμένου, καὶ νὰ διαλυθῇ ἡ μικροἰδιοκτησία της. Ἐν τούτοις ἡ πρακτικὴ πορεία δὲν ὑπῆρξε σύμφωνος μὲ τὴν θεωρίαν. Ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Σερβίᾳ ἡ οἰκογένεια ἀνθίσταται ἡρωικῶς ἐναντίον τῆς ἐξανδραποδιστικῆς χρηματικῆς οικονομίας. Εἰς τὴν Ἑλλάδα παρεμπόδισαν τὴν ἐγκαιρὸν πλήρη ἐκρηξίν τῆς κρίσεως οἱ ἑκτακτοὶ πόροι ἐκ τοῦ κρατικοῦ παρεμβατισμοῦ, ἐκ τῶν ἐργασιῶν τοῦ ποδαριοῦ καὶ ἐκ τῆς μεταναστεύσεως οἱ ὅποιοι συντηροῦν τὰς ἀντιοικονομικὰς παθητικὰς ἐκμεταλλεύσεις. Οἱ πόροι αὐτοὶ τροφοδοτοῦν καὶ τὸν ἀναρχικὸν μας ἀτομικισμόν καὶ τὸν ψεύτικον, τὸν ἀρρωστημένον ἐγωισμόν τῶν Ἑλλήνων **χωρικῶν**, οἱ ὅποιοι εἰς τιποτε μὲν δὲν διαστάζουν διὰ νὰ ἐπιτύχουν ἐν τῷ κρυπτῷ πλάγια βοηθήματα, ἐξευτελιστικὰς θέσεις ἰδίως καὶ παροχὰς ἀπὸ τὸ κράτος, ἀνθίστανται δὲ εἰς ἓνα ἀποφασιστικὸν καὶ γόνιμον, ἀξιοπρεπῆ ὁμαδικὸν κανόνα οικονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πειθαρχίας, ὁ ὅποιος θὰ ἐξυγίαινε τοὺς μεγάλους δυναμικοὺς θησαυροὺς τῶν ἀτομικῶν μας ἰκανοτήτων... Αὐτὸς εἶναι ὁ χαρακτῆρ τῆς οικονομίας μας, δηλαδὴ βᾶσις ἀναρχικῶν ἐξορμήσεων παρὰ κέντρον συστηματικῆς ἐργασίας...».

(Συνεχίζεται)